

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. An, & de quibus bonis Episcopi, aliive Prælati Ecclesiastici, & beneficiarii testari possint, vel non?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

SECTIO II.

De iis, qui testamenta facere possunt, vel non?

§. I.

Quinam jure communi prohibeantur testamentum facere?

Omibus concessum esse de bonis suis ante mortem disponere, per ultimam voluntatem, nisi jure naturali, vel positivo, ob gravem causam prohibeantur, habetur ex lege 1. C. De SS. Ecclesiis. Prohibentur autem ob impedimentum naturæ, qui usu rationis carent; imberbes, muti, & surdi simul à nativitate, cæci, qui testari non possunt, nisi nuncupativè, &c. jure positivo verò prohibentur servi sive mancipia; prodigi, quibus interdicta bonorum administratio; captivi, sive obsides apud hostes retenti, damnati ad mortem naturalem, vel Civilem; filii familias, sub patria adhuc potestate existentes, qui non possunt de bonis adventitiis testari; usurarii manifesti, nisi priùs de usuris satisfecerint; excommunicati propter hæresin, vel ob percussione[m] Cardinalis; Clerici, &c. de quibus tamen plus dicitur §§. sequentibus. De aliis vide Civilistas.

§. II.

An, & de quibus bonis Episcopi, aliorum Prælati Ecclesiastici, & beneficiarii testari possint, vel non?

De bonis suis propriis, sive de patrimonialibus, testari hos, & Cleri-

cos omnes seculares posse, sive ante Prælaturam, aut susceptum beneficium, vel ordinem, sive postea patrimonium tale acquisiverint, ut & de bonis quasi patrimonialibus, quæ ut justum sui laboris stipendium, aut præsentis præmium ex bonis etiam Ecclesiasticis obtinent, aut in compensatione certorum obsequiorum Ecclesiæ præstitorum, aut factarum ex patrimonio suo expensarum in pias causas, aut Ecclesiæ utilitatem, vel denique, quæ ex bonis his suæ congruæ sustentationi concessis compartentur, passim omnes docent, & ex variis iuribus patet, quia in his bonis verissimi & perfecti Domini sunt, ad instar Laicorum, & consequenter de illis instar Laicorum, tam inter vivos, quàm per ultimam voluntatem disponere possunt; aliter tamen loquendum de illis redditibus Ecclesiasticis, quos ex vituli sui, aut beneficii, suæ congruæ sustentationi nihil necessarios percipiunt; de quibus, uti & de illis, quæ ex talibus redditibus comparaverunt, quòd testari non possint, sed relinquenda sint hæc Ecclesiæ, (nisi ad pias causas, vitæ tempore, redditus illi donati fuerint) plura iterum jura asserunt cap. 7. 8. 9. II. Ec. h. e. ut à successore v. g. cui bonorum Ecclesiæ illius administratio competit, in pios usus expendantur; vel à Capitulo, si ad illud talia bona devolvantur, velut legitimis administratoribus, aut in communi massa futuris necessitatibus reserventur, aut inter Capitulares distribuantur, vel alios pauperes præbendatos, prout ex cit. cap. relatum. patet; nisi in tali Ecclesiâ sit usus receptus, ut quæ post mortem beneficiarii remanent, sicut spolia Sedi, vel

XXX 2

Cameræ

Camera Apostolicæ applicanda, de quibus tamen spoliis in nostris partibus parum scitur.

§. III.

An per consuetudinem saltem immemorabilem introduci possit, ut beneficiarii de redditibus Ecclesiasticis superfluis, & quæ ex illis comparata sunt, liberè, ac licitè testentur, etiam ad profanas causas?

Affirmant aliqui, & hanc consuetudinem etiam in quibusdam nostræ Germaniæ locis vigere putant, saltem quoad Clericos beneficiarios, Episcopo inferiores: Verior tamen est negativa sententia, non tantum respectu Episcoporum, & similium Prælatorum, sed etiam respectu aliorum beneficiariorum, si superfluos redditus non tantum in modica quantitate habeant, (de quibus ut testentur etiam ad profanas causas concedi fortassis potest consuetudo, cum in moralibus his modicum non soleat observari, neque tam exactè distingui possit, quantum alicui ad necessariam sustentationem, aut conveniens laborum stipendium, concedi debeat) sed si habeant in notabili excessu redditus superfluos; quamvis enim per consuetudinem introduci possit, ut beneficiarii etiam Episcopi, alique Prælati, qui reddituum Ecclesiasticorum administrationem habent, de superfluis redditibus, & bonis mobilibus (non tamen valdè pretiosis) testari ad pias causas possint (cum enim per talem dispositionem nec lædatur jus divinum, nec voluntas fundatorum, sed positivo tantum humano juri, dispositionem talem per ultimam voluntatem

prohibenti, consuetudo talis committitur, consequenter abrogari per contrariam consuetudinem jus tale potest: potest tamen per ullam consuetudinem etiam immemorabilem introduci, etiam profanas causas de talibus redditibus superfluis testentur validè beneficiarii, probant aliqui ex cap. Relatum 12. l. cum consuetudo talis non tantum positivo humano, sed juri etiam divini & naturali contraria sit, & consequenter irrationabilis, in quantum scilicet eorum fovet, & nutrit, quod licet Clerici, si inter vivos etiam, quoad causas profanas disponant; & quatenus consuetudo hæc in aliquibus partibus viget, censendum tamen est, tolerari non magis, quia facile aboleri non potest, & majora mala caveantur, quam quod probetur, ut bona, & laudabilia, in multis etiam partibus ablatum prohiberetur Clericis, de redditibus Ecclesiasticis, si inter quasi partem bona numerentur, si velint testari superflui, sine licentia Episcopi testentur, scilicet multa fiant, in fraudem Canonum.

§. IV.

An & quatenus Religiosi si prohiberentur vel permissum testamentum facere, si ve Professi, si ve Divitij sint?

Religiosi Professi, quamvis non Prælati sint, quod ablatum testari non possunt, probat voluntas paupertatis votum, quod sicut illorum minij incapaces facit, ita reddituum incapaces testamenti faciendi, ut dicitur etiam ex cap. quia Ingressus